

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/123/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4421203364
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:4421203364.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Katarína Slováčková a JUDr. Táňa Šefčíková, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov- matka: C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. G. XXX, v konaní zastúpená: JUDr. Gergely Pšenák, advokát, Advokátska kancelária, M. R. Štefánika 30, Nové Zámky a otec: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. G. XX, o návrhu matky na zrušenie styku starej matky s maloletým dieťaťom a o zmene úpravy styku starej matky s maloletým, o odvolaní matky maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 02.05.2022, č.k. 7P/103/2021-65, v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 29.03.2023, č.k. 7P/103/2021-138 a o odvolaní starej matky voči dopĺňaciemu rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 29.03.2023, č.k. 7P/103/2021-138 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje a dopĺňací rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. návrh matky zamietol a výrokom II. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu. Dopĺňacím rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. návrh starej matky H. B., nar. XX.XX.XXXX zamietol, výrokom II. rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Po právnej stránke súd prvej inštancie napadnutý rozsudok odôvodnil aplikáciou § 25 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), § 116 Občianskeho zákonníka. Vecne v časti návrhu matky tým, že zo správy z Referátu poradensko-psychologických služieb súd mal preukázané, že pri spoločnej konzultácii maloletého so starou matkou, ktorá bola zameraná na odpozorovanie väzieb medzi nimi a ktorá sa uskutočnila bez prítomnosti rodičov, maloletý bez problémov spolupracoval a odlúčil sa od matky, nebolo u neho badať známky strachu alebo zvýšenej tenzie. Maloletý sa na situáciu adaptoval a spontánne sa začal hrať s hračkami. Počas celej konzultácie sa obracal so svojimi požiadavkami a potrebami na starú matku, na ktorú reagoval primerane. Stará matka sa venovala maloletému a participovala na jeho hre. Maloletý počas konzultácie nevyhľadával osobu matky a ani nevyžadoval jej prítomnosť. Z odpozorovaného sa javí, že maloletý má k starej matke vytvorené pozitívne väzby a nejavilo sa, že by prežíval strach alebo napätie z jej blízkosti.

3. Vzhľadom na vykonané dokazovanie dospel k záveru, že je v prospech maloletého, keď si naďalej bude vytvárať a prehľbovať citové väzby so starou matkou, čo bude mať pre neho pozitívny význam aj do budúcnosti. Stará matka je prirodzene blízkou osobou dieťaťa a sú splnené zákonné podmienky úpravy takéhoto styku, keďže je to v záujme maloletého a vyžadujú si to aj pomery v rodine, keďže dobrovoľne,

mimosúdne by tento styk neprebíhal. Neboli zistené žiadne skutočnosti na strane starej matky, ktoré by ohrozovali zdravý fyzický a psychický vývin maloletého, ktorý starú matku dobre pozná, má k nej pozitívny vzťah, neodmieta ju a nepociťuje v jej prítomnosti napätie a strach. Súd preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a návrh matky ako nedôvodný zamietol.

4. Dopĺňací rozsudok vecne odôvodnil tým, že doplnil dokazovanie výsluchom účastníkov konania, správou zo šetrenia pomerov od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 27.02.2023, správou z Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 20.03.2023, a takto doplneným dokazovaním mal preukázané, že styk prebieha každý párný týždeň v sobotu od 15:00 hod. do 17:00 hod. za prítomnosti matky.

5. Zo správy zo šetrenia pomerov od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 27.02.2023 vyplýva, že bytové pomery u starej matky, otca aj u matky zostali nezmenené od posledného šetrenia. V rámci šetrenia matka uviedla, že otec a stará matka realizuje styk podľa rozhodnutia súdu vždy v presný deň a hodinu, ale nedodržiavajú určené hodiny, kedy sa má styk ukončiť, lebo odídu skôr, nakoľko maloletý nevydrží a ako má končiť styk, začnú na matku kričať, že len kvôli nej maloletý s nimi nevydrží. Matka tiež uviedla, že pri styku dňa 28.01.2023 sa stará matka maloletému vyhrážala, že ak s nimi maloletý nenasadne do auta, tak dajú jeho matku zavrieť do väzenia. Matka by si želala, aby sa aspoň styk maloletého so starou matkou úplne zrušil. Počas pohovoru maloletý uviedol, že sa stretáva s otcom a so starou matkou vo dvore, kde býva. Vyjadril sa, že nechce sa s nimi už stretávať, pretože ho unesú a nechce vidieť otca ani babku. Uviedol, že keď sa s nimi nebude stretávať, tak dajú mamu zavrieť do väzenia. Počas šetrenia u starej matky bol prítomný otec aj stará matka. Otec uviedol, že sa mu nepáči, keď pri styku matka stojí pri synovi, i keď si dá do uší slúchadlá. Otec tvrdil, že na styk chodí pravidelne, len jeden raz do mesiaca sa nevie k synovi dostať, a to len z dôvodu, že má službu v robote. Tiež uvádzal, že od mája 2022 sa jeho vzťahy s maloletým zhoršili. Stará matka sa vyjadrila, že chce upraviť styk s maloletým kvôli tomu, aby matka už viac nepoukazovala na ňu, keď príde na styk spolu s otcom maloletého. Podľa jej vyjadrenia nie je dobré, keď majú spolu určený styk v ten istý deň. Taktiež uviedla, že styk pred bránou sa nedá poriadne realizovať, najmä keď je zlé počasie.

6. Zo správy Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 20.03.2023 vyplýva, že s rodičmi, maloletým a starou matkou boli vykonané štyri osobné konzultácie. Jednu konzultáciu vykonali s každým s rodičov a so starým rodičom dieťaťa, ako aj jednu spoločnú konzultáciu so starou matkou a maloletým dieťaťom. Pri spoločnej konzultácii so starou matkou a maloletým neboli pozorované žiadne príznaky strachu alebo úzkosti. Maloletý pôsobil uvoľnene, zaujímal sa o predmety v miestnosti, predovšetkým o hračky a detské obrázky. Do spoločných aktivít formou hry, ktoré iniciovala jeho stará matka sa zapájať nechcel. Rovnako aj v ich vzájomnej komunikácii, ktorú iniciovala iba stará matka, neodpovedal na väčšiu časť otázok alebo výziev ku spoločným aktivitám. Neskôr sa maloletý začal opakovane dožadovať prítomnosti svojej matky v miestnosti. Po spoločnom kompromise, ktorý bol predovšetkým v záujme maloletého dieťaťa, bola v miestnosti prítomná matka maloletého. Do aktivít maloletého a jeho starej matky v priebehu tejto konzultácie nezasahovala. Stará matka sa v priebehu konzultácie maloletému opakovane pokúsila podať sladkosť s hračkou, ktorú mu priniesla, ale maloletý odmietal od starej matky ponúkaný predmet prijať. Na konci konzultácie sa maloletý vyjadril, že ďalšiu konzultáciu so starou matkou už absolvovať nechce. Rovnako odmietavo sa k ďalším konzultáciám s maloletým vyjadrila aj stará matka, ktorá ako dôvod uvádzala ich zbytočnosť, nakoľko postoje maloletého sú podľa jej presvedčenia výrazne a dlhodobo ovplyvňované voči nej a voči otcovi maloletého matkou a jej rodičmi.

7. Vykonaným doplneným dokazovaním súd dospel k záveru, že nie je v záujme maloletého, aby styk prebiehal bez prítomnosti matky, čo jednoznačne vyplýva aj zo správy Referátu poradensko-psychologických služieb, že aj pri spoločnej konzultácii so starou matkou a maloletým, a to predovšetkým v záujme maloletého, bola nakoniec v miestnosti prítomná aj matka maloletého, keďže maloletý sa opakovane dožadoval jej prítomnosti, hoci v priebehu spoločnej konzultácie so starou matkou neboli pozorované žiadne príznaky strachu alebo úzkosti. Je však potrebné, aby styk starej matky s maloletým prebiehal a aby sa medzi nimi prehlbovali citové väzby, keďže stará matka je prirodzene blízkou osobou maloletého dieťaťa a mimosúdne by tento styk neprebíhal.

8. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal ich náhradu.

9. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci navrhujúc, aby odvolací súd odvolaniu vyhovel a napadnuté rozhodnutie zmenil a zrušil styk starej matky s maloletým alternatívne v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Matka považuje výrok I. napadnutého rozsudku a taktiež odôvodnenie napadnutého rozsudku za nesprávny, neúplný a nezákonný.

10. Matka považuje odôvodnenie napadnutého rozsudku za nedostatočné a predovšetkým neúplné. Samotné odôvodnenie je v bodoch 15. a 16. odôvodnenia. Je potrebné zdôrazniť, že absentuje z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyjadrenie kolíznej opatrovníčky v zmysle zápisnice z pojednávania zo dňa 02.05.2022 „Ja by som navrhla styk zrušiť vzhľadom k tomu, že to neprospejeva maloletému vzhľadom na neustále konflikty medzi účastníkmi konania“. Uvedené jednoznačne spôsobuje nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku. Zároveň matka má za to, že do konania zabezpečila dostatok dôkazov vo forme obrazovo zvukových záznamov akým spôsobom prebieha styk dieťaťa so starou matkou a prítomnosti oboch rodičov. Styk je vždy konfliktný, stará matka sa dieťaťu nevenuje, venuje sa atakom voči matke. Tieto skutočnosti v zmysle napadnutého rozsudku vyhodnotené žiadnym spôsobom neboli.

11. Preto je záver súdu obsiahnutý jedine v bode 16. odôvodnenia napadnutého rozsudku nedostatočný, ale predovšetkým nesprávny. Súd nevychádzal z dôkazov, ktoré sa nachádzajú v súdnom spise, preto je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný.

12. Svojuvoľným hodnotením a vykonaním dôkazov súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom porušil práva matky na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru v súvislosti ktorým poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR z 23.1.2004, sp. zn. III. ÚS 19/04) Zásada voľného hodnotenia dôkazov a jej kontrola zakotvená v ustanoveniach § 191 ods. 1, § 220 ods. 2 CSP ustanovujú úlohu v procese hodnotenia dôkazov, ktoré má zohrávať vnútorné presvedčenie súdu. Toto presvedčenie nemá predstavovať svojvoľu a nezodpovednosť súdu, ale naopak, malo by sa vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Zásada voľného hodnotenia dôkazov však má svoje limity. Jej kontrola sa mala uskutočňovať najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku, podľa ktorého má súd uviesť, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadrila matka, stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočností považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Keďže inštitút odôvodnenia má byť jednou z podstatných záruk kontroly výkonu súdnej moci, súdu je priamo uložená povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. V súvislosti s uvedeným matka poukazuje na nález Ústavného súdu SR z 24.6.2009, sp. zn. I. ÚS 52/09). Poukázala aj na nález Ústavného súdu SR z 26.1.2010, sp. zn. III. ÚS 332/09, Ústavného súdu SR zo 4.5.2010, sp. zn. III. ÚS 36/2010, N 19/2010

13. K odvolaniu matky sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že po oboznámení sa s odvolaním matky proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky sa pridrižiava vyjadrení prezentovaných na pojednávaní vo veci samej a navrhuje odvolaciemu súdu rozsudok prvoinštančného súdu v plnom rozsahu potvrdiť.

14. K odvolaniu matky sa vyjadrila aj stará matka. Uviedla, že má za to, že v priebehu konania nedošlo k svojvoľnému hodnoteniu a vykonaniu dôkazov zo strany súdu prvej inštancie. Súd v konaní v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov náležite zistil skutkový stav veci.

15. Matka v odvolaní uvádza, že má za to, že do konania zabezpečila dostatok dôkazov vo forme obrazovo zvukových záznamov o prebiehajúcom styku dieťaťa so starou matkou. V tejto súvislosti si dovoľí poukázať na skutočnosť, že ide o dôkazy získané nezákonným spôsobom, t.j. bez súhlasu dotknutej osoby. Pri získaní týchto dôkazov došlo k porušeniu práva na ochranu osobnosti v zmysle ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vyhотовovať nahrávky (zvukové alebo obrazové) je možné len zo súhlasom nahrávanej osoby. Nakoľko matke žiadny súhlas neudelila, ide o nezákonne získaný dôkaz, ktorý je pred súdom právne neúčinný.

16. Má za to, že súd pri odôvodnení rozsudku vychádzal z dôkazov, ktoré sa nachádzajú v súdom spise. Napadnutý rozsudok je preskúmateľný v plnom rozsahu. Matka nielenže nepripraví dieťa na stretnutie, ale navyše dieťa vychováva proti nej a jej synovi, t.j. otcovi dieťaťa. Matka dieťa manipuluje, vyhráža sa mu a citovo ho vydiera, len aby zabránila stretnutiam s nimi, respektíve, aby dosiahla odmietavý postoj dieťaťa voči nim. Toto správanie matky sa ešte zhoršilo a nabralo na intenzite od mája 2022, keď matka voči nej prehrala súdny spor, t.j. keď súd zamietol jej návrh na zrušenie styku s ňou. Od toho času maloletý pri stretnutí hystericky kričí, bojí sa stretnutí a odmieta ich. Maloletý je psychicky úplne labilný a má neprimerané reakcie.

17. Dňa 02.07.2022, keď mali spolu s jej synom upravený styk s maloletým v zmysle rozsudku súdu, sa v ich obci konalo podujatie - dni obce. Chcela vnuka zobrať na toto podujatie. Najprv vnúčik aj chvíľu išiel s nimi, po niekoľkých metroch sa však zasekol, začal stresovať, že radšej pôjde domov, lebo sa bojí matky. Vnúčik jej začal hovoriť, že: "Poďme domov, lebo keď pôjdem s Vami a vrátíme sa, mama so mnou bude kričať, nekúpi mi hračky, nepustí ma do škôlky." Nakoľko vnukovi nechcela zle, vrátili sa domov, k jeho matke. Matka si celý incident nahrávala na telefón, videla, že dieťa je rozrušené. Miesto toho, aby prišla k svojmu synovi a upokojila ho, alebo ho len objala a dohovorela mu, vošla do domu a volala svojmu právnenému zástupcovi. Zdôrazňuje, že absolútne rešpektuje vôľu dieťaťa a preto ho vzala naspäť k matke. Opätovne zdôrazňuje, že matka tým, že cielene vychováva dieťa proti nej a jej synovi, t.j. jeho otcovi, veľmi ubližuje dieťaťu, jeho psychike a normálnemu zdravému vývoju. Ona o nič iné nemá záujem, len vidieť svojho vnuka, byť s ním a tráviť s ním čas, kým to jej zdravotný stav ešte umožní. Keď zobrala na stretnutie s vnúčikom jeho sestrenicu, t.j. jej desaťročnú vnučku D. B., matka na ňu kričala a chcela ju odohnať preč. Vnučku D. stráži, nakoľko obaja jej rodičia v sobotu pracovali a vnučka sa samozrejme tešila na stretnutie so svojim bratrancom, že sa budú spolu hrať. Matka, keď uvidela, že prichádza na stretnutie spolu s vnučkou, začala hystericky kričať, že čo tu robí, že ona na to nemá papier, že D. (ide o desaťročné malé dievčatko) nemá súdom upravený styk s jej dieťaťom.

18. Matka nikomu z ich rodiny neumožní styk s vnúčikom. Jej manžel, t.j. druhý starý otec maloletého, je veľmi chorý. Prekonal cievnu mozgovú príhodu, ako aj zástavu srdca počas operácie. Bol ležiacim pacientom cca. osem mesiacov. Za tento čas matka ani raz nedovolila, aby vnúčika zobrali so sebou na chvíľku k nim domov, aby ho videl aj jeho druhý starý otec, ktorý bol toho času pripútaný k lôžku. Jej manžel veľmi túžil vidieť svojho vnuka, ale žiaľ matka dieťaťa o tom nechcela ani len počuť. Teraz, keď už manžel nie je ležiacim pacientom, nosia ho v aute na stretnutia s vnukom, ktoré prebiehajú na ulici pred bránou domu matkiných rodičov, pričom manžel s podlomeným zdravím sedí v aute, aj keď je vonku 40 stupňová horúčava.

19. Styk s maloletým prebieha absolútne nedôstojne. Nakoľko je v zmysle rozsudku súdu upravený styk starej matky, ako aj otca v prítomnosti matky, matka trvá na tom, aby sa styk realizoval výlučne pred ich bránou na ulici. Nedovolí, aby s vnúčikom zašli ani len na neďaleké detské ihrisko. Argumentuje tým, že nemáme právo ju nútiť ísť s nimi. Tým pádom im ostáva jediná možnosť ako s vnukom stráviť aspoň chvíľku času, a to podvoliť sa matke a hrať sa s vnukom výlučne na ulici pred bránou domu, kde je riadna cestná komunikácia, po ktorej jazdia autá. S vnukom sa hrajú na chodníku pred bránou domu na ulici bez ohľadu na počasie. V prípade ak prší, matka dieťaťu oblečie pršiplášť a tak im ho odovzdá na styk výlučne pred rodinným domom jej rodičov. Nedovolí dokonca ani to, aby vnúčika v daždi posadili do auta, nakoľko má matka paranoidnú predstavu, že by dieťa mohli údajne uniesť.

20. Aj zo správy z Referátu poradensko-psychologických služieb zo dňa 08.11.2022 v konaní vedenom pod sp. zn. 7P121/2019 o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu vyplýva, že: "Podľa pani D. je v záujme maloletého dieťaťa, aby pokračoval styk v rovnakom nastavení pred jej bránou na ulici do ôsmeho veku dieťaťa." Tento postoj matky je jednak zarážajúci, ako aj absurdný a poukazuje na skutočný zámer matky a to uzurpovať si dieťa výlučne pre seba.

21. V zmysle Rozhodnutia Krajského súdu Trnava sp. zn. 23CoP/60/2014: "Dieťa má právo nielen na zachovanie vzťahov so svojimi rodičmi, aleja právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných záväzkov v súlade so zákonom čl. 8 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa. Dohovor zároveň uznáva aj zodpovednosť členov širšej rodiny dieťaťa pri zabezpečení orientácie dieťaťa a jeho usmerňovaní v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami (čl. 5) Súd je oprávnený o otázke stretávania sa s blízkymi osobami rozhodnúť len vtedy, ak nie je možné upraviť túto problematiku dohodou. Čas, ktorý súd vymedzí

blízkym osobám na stretávanie sa s dieťaťom, nemá zasahovať výlučne do času jedného z rodičov. Svojím rozhodnutím by mal rovnako odčleniť od času každého rodiča tak, aby pre žiadneho z rodičov nepredstavovalo stretávanie dieťaťa s blízkymi osobami obmedzenie jeho práv. "

22. Nakoľko Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č.k. I1P/47/2020 - 43 zo dňa 04.12.2020 upravený styk, v zmysle ktorého je stará matka oprávnená stretávať sa s maloletým dieťaťom každý páry týždeň v sobotu v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod, vždy za prítomnosti matky, na jednej strane sa v plnej miere kryje so stykom otca s maloletým dieťaťom, a na druhej strane, je absolútne neefektívny, nakoľko prítomnosť matky pri styku nemá svoje opodstatnenie a zbytočne vyvoláva v dieťaťu výčitky svedomia pri styku, týmto žiada Krajský súd v Nitre, aby styk s maloletým upravil nasledovne:

23. Stará mama je oprávnená stretávať sa so svojom vnukom A. B., narodeným dňa XX.XX.XXXX každý páry víkend v sobotu od 13:00 hod. do 15:00 hod. bez prítomnosti matky.

24. Proti dopĺňaciemu rozsudku podala odvolanie stará matka. Uviedla, že žiada súd o povolenie styku s vnukom bez dozoru matky a o povolenie zobrať si ho k sebe každý páry týždeň od 13:00 hod. do 15:00 hodiny. S manželom sú už starší ľudia, manžel je chorý, ktorého musí opatrovať, chcel by vidieť vnuka aj on. Vnukova matka ich už štyri roky ponižuje, lebo vnuka môže vidieť iba pred ich domom na ulici, nikam ho s ňou ani otcom nepúšťa. Prosí Okresný súd o spravodlivý rozsudok v záujme dieťaťa, lebo dieťa by sa chcelo s nimi stretnúť, ale matka mu v tom bráni. Tomu dieťaťu k zdravému duševnému aj fyzickému vývoju sú dôležitý rodičia, aj starý rodičia.

25. K odvolaniu starej matky sa vyjadril kolízny opatrovník. Uviedol, že v plnom rozsahu sa pridrižiava svojich vyjadrení v rámci celého konania. Zastáva názor, že pre priaznivý vývin dieťaťa je potrebné podporiť a udržiavať citové väzby dieťaťa so starými rodičmi.

26. K odvolaniu starej matky sa vyjadril otec maloletého. Uviedol, že s odvolaním jeho matky v plnom rozsahu súhlasí. Správanie sa a vystupovanie jeho bývalej manželky C. D. voči jeho rodičom je viac než arogantné. Trvá to už 4 roky a rodičia sú z toho už psychicky zničení. Dieťa môžu vidieť naďalej iba vo dverách a hrať sa s ním môžu iba pred domom na ulici, a to aj za zlého počasia, lebo matka dieťaťa im iné nedovolí. Dieťa vychováva proti nim. Ak si porovná psychologické vyšetrenia dieťaťa z roku 2022 a 2023, aj tam vidno, že psychika dieťaťa sa zhoršila. Myslí si, že jediné riešenie by bolo, keby s dieťaťom pri návštevách mohli byť aj bez prítomnosti jeho matky.

27. K odvolaniu starej matky sa vyjadrila matka. Uviedla, že považuje čiastočné rozhodnutie súdu o nevyhovení návrhu starej matky na styk s maloletým A. B. bez prítomnosti matky za riadne odôvodnené a správne. Súd správne vyhodnotil aj skutočnosť, ktorú uviedol maloletý pri šetrení kolízneho opatrovníka. Vzhľadom na uvedenú dôkaznú situáciu, preto matka navrhuje aby odvolací súd odvolanie starej matky zamietol. Zároveň matka poukazuje na dodatočne vykonané dokazovanie pred súdom prvého stupňa ako aj na svoje odvolacie dôvody obsiahnuté v odvolaní voči proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 2.5.2022 sp. zn. 7P/103/2021-65 a rozhodol tak, že vyhovie odvolaniu matky a zruší styk starej matky s mal. A. B..

28. Matka maloletého sa vyjadrila aj k vyjadreniam kolízneho opatrovníka a otca maloletého. Uviedla, že opätovne poukazuje na vykonané dokazovanie a vyjadrenie otca považuje za zmätočné. Otec v uvedenom vyjadrení poukazuje na psychický stav starej matky a pravdepodobne aj starého otca a najlepšie riešenie by bolo, ak by sa mohli – teda aj on ako aj stará matka sa stretávať s maloletým A. bez prítomnosti matky. K uvedenému matka uvádza a poukazuje na vyjadrenie kolíznej opatrovníčky v zmysle zápisnice z pojednávania zo dňa 02.05.2022 „Ja by som navrhla styk zrušiť vzhľadom k tomu, že to neprospejeva maloletému vzhľadom na neustále konflikty medzi účastníkmi konania“.

29. Zároveň má za to, že do konania zabezpečila dostatok dôkazov vo forme obrazovo zvukových záznamov akým spôsobom prebieha styk dieťaťa so starou matkou v prítomnosti oboch rodičov. Styk je vždy konfliktný, stará matka sa dieťaťu nevenuje, venuje sa atakom voči matke. Z uvedeného dôvodu vyjadrenie otca, že matkine správanie je arogantné je prinajmenšom zavádzajúce.

30. Čo sa týka vyjadrenia kolízneho opatrovníka je prinajmenšom zmätočné a to s poukazom na vyššie uvedené vyjadrenie kolízneho opatrovníka na pojednávaní dňa 02.05.2022. Dieťa po krátkom čase

posiela starú matku ako aj svojho otca zo styku preč a to z dôvodu, že stará matka sa nevenuje maloletému, avšak napáda matku dieťaťa a preto v rámci prirodzenej obrany preferenčného rodiča takýmto spôsobom reaguje na ataky starej matky. Preto, ako to bolo uvedené a vyplýva z vykonaného dokazovanie styk so starou matkou neprospieva psychike maloletého dieťaťa.

31. Preto matka poukazuje na dodatočne vykonané dokazovanie pred súdom prvého stupňa ako aj na svoje odvolacie dôvody obsiahnuté v odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 2.5.2022 sp. zn. 7P/103/2021-65 a navrhuje aby odvolací súd rozhodol tak, že súd zrušuje styk starej matky H. B., nar. X.X.XXXX, bytom E. F. XXX, s maloletým dieťaťom: A. B., nar. XX.X.XXXX upravený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn.: 11P/47/2020-43 zo dňa 4.12.2020.

32. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) Civilného mimosporového poriadku), po zistení, že odvolanie proti rozsudku a dopĺňaciemu rozsudku bolo podané v zákonnej lehote (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenými osobami, matkou proti rozsudku a starou matkou proti dopĺňaciemu rozsudku (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolania majú zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku), a že odvolateľky použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku a § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie s dopĺňacím rozsudkom bez viazanosti dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku) s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), postupom tak, že na úradnej tabuli súdu oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, avšak odvolanie starej matky je dôvodné a preto je potrebné dopĺňací rozsudok zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a nové rozhodnutie.

33. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie je zrušenie styku starej matky s maloletým dieťaťom a zároveň zmena úpravy styku starej matky s maloletým dieťaťom, o ktorom rozhodol súd prvej inštancie dopĺňacím rozsudkom.

34. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bol zamietnutý návrh matky na zrušenie styku starej matky s maloletým dieťaťom a rozhodnutia súdu prvej inštancie (dopĺňací rozsudok), ktorým bol zamietnutý návrh starej matky na zmenu úpravy styku s maloletým dieťaťom.

35. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

36. Podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

37. Podľa § 116 z. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

38. Vyššie citované zákonné ustanovenie umožňuje súdu upraviť styk maloletého dieťaťa s blízkymi osobami za splnenia dvoch podmienok, a to vtedy, ak je preukázané, že takáto úprava bude v záujme maloletého dieťaťa a zároveň si to vyžadujú pomery v rodine.

39. Podľa § 116 Občianskeho zákonníka sú blízkymi osobami vždy zo zákona príbuzní v priamom rade, súrodenec a manžel, tiež iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom, ktoré sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa, t.j. jeho vek, zdravotný stav, vzťah k danej blízkej osobe, ktorá ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim, ako aj okolnosti na strane rodičov, blízkych osôb a pod., t.j. ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a príbuzného a podobne.

40. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

41. V súvislosti s matkiným prejavom nespokojnosti s namietaným rozsudkom okresného súdu odvolací súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti, čo v danom prípade splnené bolo. Odvolací súd sa stotožňuje s námietkou matky v tom, že absentuje z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyjadrenie kolíznej opatrovníčky v zmysle zápisnice z pojednávania zo dňa 02.05.2022 „Ja by som navrhla styk zrušiť vzhľadom k tomu, že to neprospejeva maloletému vzhľadom na neustále konflikty medzi účastníkmi konania“, a stotožňuje sa aj s tvrdením matky v tom, že do konania zabezpečila dôkazy vo forme obrazovo zvukových záznamov o tom, akých spôsobom prebieha styk dieťaťa so starou matkou v prítomnosti oboch rodičov, keď tieto skutočnosti v zmysle napadnutého rozsudku vyhodnotené žiadnym spôsobom neboli. Matka uviedla, že súd nevychádzal z dôkazov, ktoré sa nachádzajú v súdnom spise, preto je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný.

42. Odvolací súd má za to, že hoci rozhodnutie súdu prvej inštancie je strohé a opiera sa o záver správy z Referátu poradensko-psychologických služieb, je nutné poukázať na to, že závery súdu prvej inštancie sú správne. Pre súd prvej inštancie bola relevantná práve táto informácia. Je dôvodnou námietkou matky v tom, že súd prvej inštancie mal vyhodnotiť svoje závery v kontexte všetkých dôkazov doložených účastníkmi, avšak pokiaľ ich v odôvodnení neuviedol, nejde o takú vadu konania, pre ktorú by mal tieto závery vyhodnotiť inak.

43. Matka sa v priebehu konania snažila preukázať, že nie je v záujme maloletého styk so starou matkou a to práve pre konfliktné situácie, ktoré pri ňom vznikajú.

44. Pojem záujem dieťaťa pritom nemožno chápať zužujúco, ale čo najextenzívnejšie. V záujme dieťaťa je predovšetkým, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerance a harmónie, aby jeho vývoj a výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, a aby boli rešpektované jeho práva.

45. Je preto nepochybné v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné zväzky i s príbuznými a nebolo od nich odtrhnuté, pričom dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov, i so starými rodičmi a prejavovať svoje city slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku napr. zo strany rodiča. Vždy treba mať na zreteli, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek

činnosti, ktorá sa ho týka, a v jeho záujme bude tiež, aby sa mohlo stykať s blízkymi osobami, ku ktorým prechováva citový vzťah. Styk s blízkymi osobami má dieťaťu zabezpečiť vždy rodič v rámci času s dieťaťom. Môže však nastať opačná situácia, kedy sa vzhľadom na pomery v rodine blízkym osobám styk s maloletým dieťaťom neumožňuje, resp. priamo zabraňuje.

46. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplynulo, že maloleté dieťa má so starou vytvorenú pozitívnu citovú väzbu. Dôvod zrušenia styku starej matky s maloletým vnímajú matka a stará matka (ako aj otec) a prezentujú odlišne, no tento dôvod vzhľadom na predmet konania nemá relevanciu vo vzťahu k citovej väzbe medzi starou matkou a maloletým dieťaťom. Odvolací súd v súvislosti so skúmaním pomerov v rodine a záujmu maloletého dieťaťa (ako základných kritérií potrebných pre úpravu styku v zmysle § 25 ods. 5 Zákona o rodine) poukazuje v zhode so súdom prvej inštancie na skutočnosť, že styk starej matky s maloletým sa realizuje, maloletý má vytvorenú citovú väzbu k starej matke a iba z dôvodu konfliktu medzi starou matkou a matkou maloletého, styk neprebíha tak ako by mal. Zo správy z referátu poradensko-psychologických služieb vyplýva, že maloletý sa počas konzultácie obracal so svojimi požiadavkami a potrebami na starú matku, na ktorú reagoval primerane. Stará matka sa venovala maloletému a participovala na jeho hre. Maloletý počas konzultácie nevyhľadával osobu matky a ani nevyžadoval jej prítomnosť. Z odpozorovaného sa javí, že maloletý má k starej matke vytvorené pozitívne väzby a nejavilo sa, že by prežíval strach alebo napätie z jej blízkosti. Ako sa vyjadrila kolízna opatrovníčka 02.05.2022, sú to práve konflikty medzi starou matkou a matkou, ktoré sprevádzajú styk starej matky s maloletým, avšak napriek preukázaným konfliktným situáciám nemožno rezignovať na rozvíjanie vzťahov maloletého aj s jeho blízkymi príbuznými, v tomto prípade so starou matkou. Ako bolo preukázané, maloletý má vytvorený vzťah ku svojej starej matke, a je v jeho záujme tento vzťah podporovať aj naďalej. Skutočnosti tvrdené matkou o tom, že stará matka sa maloletému nevenuje a venuje sa atakom matky, môžu prameniť aj z toho, že styk prebieha v prítomnosti matky, ktorá nedovolí starej matke a otcovi maloletému realizovať styk inde, než si to sama želá, podľa tvrdenia starej matky, tento prebieha nedôstojne a nie za každého počasia v podmienkach vyhovujúcich. Pre súd prvej inštancie, ale aj pre odvolací súd je relevantným zistenie, ktoré vyplýva zo správy z referátu poradensko-psychologických služieb, z ktorého vychádzal súd prvej inštancie a ako správne uviedol, prvoradý je záujem maloletého, ktorý by mal poznať svojich príbuzných aj z otcovej strany a rozvíjať vzťah minimálne so starými rodičmi zo strany otca.

47. Pokiaľ ide o zvukovo obrazové nahrávky, tieto stará matka namietala, poukázala na to, že boli vyhotovené bez jej súhlasu, nezákonne. Aj v prípade, ak by súd prvej inštancie prihliadol na tento dôkaz, vzhľadom na už vyššie uvedené, keďže dôvodom pre zrušenie styku starej matky a maloletého je konfliktný vzťah starej matky a matky, odvolací súd by na takýto dôkaz neprihliadol, keďže konfliktné vzťahy medzi nimi vyplývajú aj z ich vyjadrení, aj keď príčinu vidí každá iná. Avšak podstatnou skutočnosťou a relevantným je zistenie, že maloletý nemá strach zo starej matky, obracia sa na ňu v prípade potreby, rozvíjanie vzťahov medzi maloletým a starou matkou je v jeho záujme, preto má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď návrh matky na zrušenie styku starej matky s maloletým zamietol. Súdom prvej inštancie dostatočne odôvodnil potrebu úpravy styku, prínos starej matky do výchovy maloletého a aj záver, že tento styk je v záujme maloletého.

48. Na základe vyššie uvedených skutočností, má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, v kontexte vyššie uvedeného aj keď súd prvej inštancie nijako nevyhodnotil konfliktné situácie medzi matkou a starou matkou a z týchto dôkazov nevychádzal, bolo dôvodným rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

49. Inak však tomu je v prípade dopĺňacieho rozsudku. Hoci odvolanie starej matky je pomerne stručné, je možné z neho vyvodiť čoho sa domáha, aké sú jej odvolacie dôvody a s ohľadom aj na jej vyjadrenie k odvolaniu matky je možné dospieť k záveru, že dopĺňací rozsudok súdu prvej inštancie nie je vecne správny.

50. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval

správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 4/2009).

51. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

52. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť účastníkovi konania, resp. sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces.

53. Stará matka sa domáha inej úpravy styku než bol doteraz upravený ostatným rozhodnutím, keď súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že nie je v záujme maloletého, aby styk prebiehal bez prítomnosti matky, čo jednoznačne vyplýva aj zo správy Referátu poradensko-psychologických služieb, že aj pri spoločnej konzultácii so starou matkou a maloletým, a to predovšetkým v záujme maloletého, bola nakoniec v miestnosti prítomná aj matka maloletého, keďže maloletý sa opakovane dožadoval jej prítomnosti, hoci v priebehu spoločnej konzultácie so starou matkou neboli pozorované žiadne príznaky strachu alebo úzkosti. Je však potrebné, aby styk starej matky s maloletým prebiehal a aby sa medzi nimi prehľbovali citové väzby, keďže stará matka je prirodzene blízkou osobou maloletého dieťaťa a mimosúdne by tento styk neprebíhal.

54. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie tak bez najmenej pochybnosti dôvodne vyplynul záver, že je v najlepšom záujme maloletého, aby styk maloletého so starou matkou ako blízkou osobou prebiehal, tak ako uviedol odvolací súd už vyššie.

55. Odvolací súd však má za to, že súd prvej inštancie dostatočne nevyhodnotil dôkazy a prijal záver o zamietnutí návrhu starej matky bez toho, aby sa vysporiadal samostatne s tým, či je v záujme maloletého, aby prebiehal styk so starou matkou bez prítomnosti matky a v ďalšom v tom, či styk starej matky v čase, ktorý prebieha súčasne so stykom otca je vhodným, keď v tomto smere nedal súd prvej inštancie žiadnu odpoveď, jeho rozhodnutie je tak nepreskúmateľným, čím bolo porušené právo na účastníka na súdnu ochranu.

56. Odvolací súd dodáva, že mimosporové konania sú ovládané vyhľadávacím princípom (tzv. materiálne konania), na čo nová právna úprava (CMP) reagovala ustanoveniami, ktoré poskytujú súdom dostatočný priestor na to, aby zistili stav vecí. Súd preto „musí“ iniciatívne zasahovať do konania, najmä do dokazovania, čím na seba preberá významnú mieru dôkaznej iniciatívy. Keďže jedným z najdôležitejších princípov mimosporového konania je princíp ochrany verejného záujmu (čl. 1 CMP), súdy uplatňujú aj iné metódy konania než v sporovom konaní (napr. súd môže konať z úradnej povinnosti, uplatňuje sa v širšej miere vyšetrovací princíp, princíp oficiality, princíp materiálnej pravdy a pod.). Proces dokazovania ovláda vyšetrovacia zásada a súd je oprávnený vykonať aj dôkazy, ktoré nenavrhli účastníci konania (sleduje sa tým potreba zistenia „skutočného“ stavu vecí, ktorý bude určujúcim pre vydanie rozhodnutia). Na postup vykonávania dôkazov sa subsidiárne aplikuje CSP.

57. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania styk starej matky prebieha za prítomnosti matky, pričom matka vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 24.01.2022 uviedla, že stará matka sa jej neustále vyhráža, najmä za prítomnosti dieťaťa, s dieťaťom nemá vzťah, prinesie si tam 9 ročnú vnučku, ktorá sa hrá s jej dieťaťom a keď vnučku neprinesie, tak ich chlapec pošle domov, lebo sa mu nevedia venovať. Stará matka uvádzala, že sa nerozprávajú, nakoľko ich nahráva kamera, ide za vnukom, aby ho mohla zobrať na zmrzlinu alebo na ihrisko, doteraz to matka neumožnila, aj z ďalších vyjadrení starej matky vyplýva, že styk prebieha pred domom matky.

58. Pokiaľ súd prvej inštancie uviedol, že síce je dôvodným styk starej matky s maloletým, avšak v jej prítomnosti, keď podľa jeho názoru je v záujme maloletého, aby matka bola prítomná pri styku, v kontexte toho čo uviedol v prípade zamietnutia návrhu matky na zrušenie styku, je jeho odôvodnenie prečo je dôležitá prítomnosť matky pri styku v rozpore s tým, čo uviedol v napadnutom rozsudku. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania vzťahu medzi starou matkou a matkou sú vyhrotené, konfliktné, matka neumožňuje podľa tvrdenia starej matky styk s maloletým inde ako pred domom a bydliskom matky a je zrejmé, že pokiaľ prebieha styk takýmto spôsobom, je potom otázne, či je naozaj v záujme maloletého. Nepochybne averzia matky a starej matky vplyva na psychickú pohodu maloletého pri styku a pokiaľ sú matka a stará matka v konflikte, súd s ohľadom na vek maloletého neskúmal či správanie maloletého, pokiaľ ich poslal preč, odmietol ďalšiu konzultáciu, nie je reakciou na postoj matky voči starej matke resp. opačne. Súd nevyhodnotil, či postoj maloletého voči starej matke je zapríčinený prítomnosťou matky pri styku, resp. tým, že styk prebieha iba v mieste bydliska matky, resp. konfliktnými situáciami medzi starou matkou a matkou.

59. Pokiaľ ide o návrh starej matky na čas úpravy styku starej matky s maloletým (žiadala v inom časovom rozmedzí než doteraz), tento súd prvej inštancie ponechal bez odpovede a preto odvolací súd ani nemá čo preskúmať, pokiaľ sa týmto návrhom súd nezaoberal.

60. Preto z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a dopĺňací rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP.

61. Povinnosťou prvoinstančného súdu bude opätovne vyhodnotiť všetky okolnosti daného prípadu, vzhľadom na odstup času v potrebnom rozsahu doplniť dokazovanie výsluchom rodičov, starej matky, zabezpečením si aktuálnej správy o maloletom, a to aj s prihliadnutím k argumentácii účastníkov konania predostretej pred súdom prvej inštancie i v odvolacom konaní. K dokazovaniu pristúpi za účelom komplexného posúdenia pomerov v rodine s cieľom zistiť dôvody, kedy a za akých okolností styk prebieha, či i naďalej styk prebieha iba pred bydliskom matky (ak áno z akých dôvodov) a aj na už vyššie odvolacím súdom poukázané skutočnosti, posúdi prípadne ďalšie relevantné skutočnosti, ktoré vyvstanú z dokazovania a ďalšie súvislosti, ktoré môžu súd usmerniť pri rozhodovaní o vhodnosti styku maloletého so starou matkou či už za prítomnosti, resp. bez prítomnosti matky a zároveň sa súd prvej inštancie bude zaoberať aj rozsahom a časom úpravy styku starej matky s maloletým s ohľadom na návrh starej matky. Prvoinstančný súd svoje nové rozhodnutie odôvodní v súlade s ustanovením § 220 CSP tak, aby právne závery, ku ktorým dospeje, mali oporu vo vykonanom dokazovaní a aby úvahy súdu k týmto záverom vedúce boli logické a presvedčivé. V novom rozhodnutí súd rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

62. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (391 ods. 2 CSP).

63. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyselne (§ 3 ods. 10 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).